

บทที่ 6

สรุป และอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาภาพรวมของนิตยสารข่าวญี่ปุ่น ดิจัน และชีตี้ ไลฟ์ และผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยมและทัศนคติทางเพศ สามารถนำเสนอเป็นบทสรุปของนิตยสารแต่ละเล่ม ได้ดังต่อไปนี้

นิตยสารข่าวญี่ปุ่น

ลักษณะรูปลักษณ์ของนิตยสารข่าวญี่ปุ่น ตั้งแต่ส่วนของหน้าปก การจัดรูปเล่ม ลักษณะของกระดาษ ภาพประกอบและลักษณะ colloquial ภายในเล่ม สามารถพิจารณาได้ว่านิตยสารข่าวญี่ปุ่นเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิง ที่มีความคิดอ่านแบบอนุรักษ์นิยม คือ ยังมีความพอใจต่อประเพณีและค่านิยมแบบเดิมของไทย ซึ่งสามารถได้จากการรูปเล่มที่ยังคงลักษณะแบบเดิมมาตั้งแต่ยุคแรกๆ ในขณะที่ปัจจุบัน รูปเล่มของนิตยสารผู้หญิงจะเป็นนิตยสารปกแข็งและหน้าสีเกือบทั้งหมด เกี่ยวกับความเป็นเอกลักษณ์แบบอนุรักษ์นิยม เช่นนี้ไว เพื่อเป็นการรักษาภลุ่มผู้อ่านเดิมที่ติดตามอ่านตั้งแต่ยังเป็นวัยสาว และเป็นการตอบสนองต่อกลุ่มผู้หญิงกลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มแม่บ้านซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ โดยเฉพาะในเขตต่างจังหวัด

ลักษณะของนิตยสารข่าวญี่ปุ่นในเรื่องเนื้อหา มีลักษณะหลายประการที่แสดงให้เห็นว่าเป็นนิตยสารสำหรับกลุ่มแม่บ้าน จากบทที่ 4 ที่มีการแจกแจงปริมาณร้อยละของเนื้อหาในนิตยสารข่าวญี่ปุ่นแต่ละประเภท พบร่วมกับเนื้อหาเกี่ยวกับบันเทิง และบทบาทของผู้หญิงสมัยใหม่มากที่สุดคือ 27% แม่บ้านการเรือน 14% และครอบครัว 11% แฟชั่นและความงาม 10% สุขภาพและเพศศึกษา 8% และปัญหาสังคม 3% จากตัวเลขที่ปรากฏพบว่า เนื้อหาเกี่ยวกับความบันเทิงมีมากพอๆ กับเนื้อหาเกี่ยวกับสาระสำหรับผู้หญิง สะท้อนลักษณะ lifestyle ของผู้หญิงกลุ่มแม่บ้านที่ชอบอ่านนวนิยาย นอกจากนี้ ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

งานบ้านการเรือนอีกถึง 14% แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของนิตยสารวัฒนธรรมเรือนว่าเป็นนิตยสารเพื่อกลุ่มแม่บ้านเป็นเป้าหมายหลัก

สำหรับการแสดงค่านิยมและทัศนคติทางเพศในนิตยสารวัฒนธรรมเรือน สามารถแสดงเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับรูปลักษณ์ภายนอกได้อย่างไร้นั้น สามารถสรุปได้จากผลการวิเคราะห์ในบทที่ 5 ดังต่อไปนี้

ค่านิยมและทัศนคติทางเพศที่มีความบ่อຍครั้งในการเสนอทัศนคติในเนื้อหามากที่สุดคือ บทบาทสตรี โดยแสดงทัศนคติต่อผู้หญิงทั้ง 3 บทบาทคือ แม่ แม่บ้าน และผู้หญิงทำงาน แสดงให้เห็นถึงลักษณะของผู้หญิงในทัศนะของนิตยสารวัฒนธรรมเรือนว่า สามารถแสดงได้ทุกบทบาท ทั้งบทบาทในบ้านและนอกบ้าน แต่ให้ความสำคัญกับบทบาทในบ้านมากกว่า ซึ่งเป็นลักษณะแบบอนุรักษณ์นิยม คือ ผู้หญิงควรจะดูแลจัดการความเรียบร้อยภายในบ้าน และเลี้ยงลูกเป็นสำคัญ เอกลักษณ์ของแม่และแม่บ้านในนิตยสารวัฒนธรรมเรือน คือ มีเวลาในบ้านค่อนข้างมาก จึงสามารถดูแลเรือนได้เต็มที่ นอกจากนี้ ยังมีเวลาพูดคุยหรือมีกิจกรรมร่วมกับลูกๆ ค่อนข้างมาก

สำหรับค่านิยมและทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้หญิงที่เด่นชัดคือ พฤติกรรมรักษาภารกิจของผู้หญิง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักษาภารกิจที่เป็นพุทธิกรรมโดยทั่วๆ ไป ของผู้หญิง ซึ่งมีทั้งการแต่งตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และการบำรุงรักษาความงาม ส่วนพุทธิกรรมในทางบวกและลบของผู้หญิง มีการแสดงทัศนคติในเนื้อหาประเทบันเทิงมากที่สุด ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถสะท้อนพุทธิกรรมของผู้อ่านนิตยสารวัฒนธรรมเรือนว่า มีเวลาในการติดตามนิยายในแต่ละฉบับได้ ซึ่งได้แก่ผู้หญิงกลุ่มแม่บ้านที่มีพุทธิกรรมชอบรับข่าวสารเกี่ยวกับความบันเทิง

การแสดงพุทธิกรรมต่อชีวิตสมรสในนิตยสารวัฒนธรรมเรือน ได้ให้ทัศนะในทางบวกต่อการครองเรือนในเรื่องของความสำเร็จในการครองเรือน ในขณะเดียวกัน ก็มีการแสดงทัศนะในทางลบต่อการครองเรือนด้วย ซึ่งเป็นปัญหาของผู้หญิงที่แต่งงานแล้วมักจะพบเจอเสมอ เช่น ปัญหาการนอกใจ ปัญหาความไม่สมดุลเรื่องเพศสัมพันธ์ หรือปัญหาขัดแย้งไม่ลงรอยกัน สำหรับการแก้ปัญหานั้น นิตยสารวัฒนธรรมเรือนได้แสดงทัศนคติในทางลบต่อการหย่าร้าง โดยให้ทัศนะว่า ปัญหาในการครองเรือนที่เกิดขึ้น ควรมีความอดทน เพราžeถ้า

หย่าร้างไป ก็อาจมีปัญหาในการเลี้ยงดูตนเองด้วย ส่วนทัศนคติในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการครองเรือนส่วนใหญ่ แสดงทัศนคติในทางลบ เช่น การเป็นเมียน้อย หรือการเป็นโสด

สำหรับการแสดงทัศนคติต่อเรื่องเพศสัมพันธ์ในนิตยสารขวัญเรือน มีจุดเด่นที่ เป็นเอกลักษณ์ของนิตยสารขวัญเรือน คือ การมีทัศนคติต่อเรื่องเพศสัมพันธ์แบบ อนุรักษ์นิยม นั่นคือ การมีทัศนคติในทางบวกต่อเรื่องพรมจรรย์ และแสดงทัศนคติส่วนใหญ่ในทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่ง แสดงให้เห็นว่า นิตยสารขวัญเรือนยังคงมี ทัศนะที่ว่า ผู้หญิงไทยควรรักนวลสงวนตัวก่อนถึงวันแต่งงาน ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์ก่อน แต่งงานมักจะนำปัญหามาสู่ตัวผู้หญิงเสมอ รวมทั้งการสำสอนทางเพศด้วยเช่นกัน ส่วนใหญ่จะตามมาด้วยผลเสีย ซึ่งเป็นการแสดงทัศนะในทางลบ แต่มีข้อโปรดเกตว่า ถึงแม้ นิตยสารขวัญเรือนจะมีทัศนคติที่เป็นแบบอนุรักษ์นิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ของผู้หญิง แต่ กลับแสดงทัศนคติต่อการเปิดเผยเรื่องเพศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเปิดเผยเรื่องเพศทางด้านเพศ ศึกษาให้แก่ผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว เพื่อใช้แก่ปัญหาระบบที่ไม่สามารถตามได้ ฉะนั้น การเปิดเผยเรื่องเพศจึงเป็นการแสดงทัศนคติเพื่อประโยชน์ของผู้อ่าน

ส่วนปัญหาส่วนตัวเป็นทัศนคติทางเพศที่มีการแสดงทัศนคติน้อยที่สุด เมื่อศึกษา จากลักษณะเนื้อหาของค่านิยมและทัศนคติทั่วไปอื่นๆ จะพบว่า นิตยสารขวัญเรือนให้ความ สำคัญต่อการใช้ชีวิตภายในบ้านมากกว่า ซึ่งปัญหาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากปัญหาใน ครอบครัวแล้ว จะถูกนำเสนอเพื่อเป็นการให้ความรู้ความเป็นไปของสังคมปัจจุบันมากกว่า เช่น เรื่องโซเชียล การทำแท้ง การข่มขืน ส่วนเรื่องของความเสมอภาคทางเพศ ก็เป็นอีก ประเด็นหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ของนิตยสารขวัญเรือน คือ การให้ทัศนะในทางลบ ต่อความไม่เสมอภาคทางเพศ ซึ่งหมายความว่า ผู้หญิงควรยกย่องให้ความสำคัญต่อเพศ ชายมากกว่า และยินยอมเป็นข้างเท้าหลังของผู้ชาย ทั้งนี้เป็นไปตามลักษณะของผู้หญิงกลุ่ม แม่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน หรือมีรายได้จากการทำงานน้อย จึงต้องพึ่งพาการเลี้ยงดู จากสามี ฉะนั้น จึงควรให้เกียรติและยกย่องให้เป็นผู้นำของตน

จากลักษณะโดยรวมทั้งรูปแบบและเนื้อหาของนิตยสารขวัญเรือน จะพบ เอกลักษณ์สำคัญของนิตยสารขวัญเรือนว่า เป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงกลุ่มแม่บ้าน โดยที่มี แนวคิดในการจัดทำในเชิงอนุรักษ์นิยม

การสร้างจุดยืนที่แตกต่างนิตยสารเล่มอื่นๆ มีปัจจัยมาจากช่วงเวลาที่นิตยสารนั้นได้เกิดขึ้น นิตยสารขวัญเรือนได้เกิดขึ้นในยุคพ่อผู้ ซึ่งเป็นยุคที่นิตยสารไม่มีสาระสำคัญในการเสนอ นอกจากนวนิยายและเรื่องหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง เช่น งานบ้านงานเรือน ซึ่งเป็นเนื้อหาหลักสำหรับผู้หญิงในยุคนั้น ที่ยังมีภาระหน้าที่หลักอยู่แต่ภายในบ้าน จากจุดยืนดังกล่าวได้สร้างความสำเร็จให้แก่ขวัญเรือน และได้ยึดถือเอาจุดนี้มาเป็นจุดขายตั้งแต่นั้นมา โดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาไปตามยุคสมัย แต่ยังคงลักษณะของนิตยสารสำหรับแม่บ้านไว้ เช่นเดิม แม้ว่าจะมีนิตยสารที่มีลักษณะคล้ายกันกับนิตยสารขวัญเรือน เช่น กุลสตรี หรือ หญิงไทย แต่ขวัญเรือนก็ยังคงอยู่ได้ด้วยกลุ่มผู้อ่านที่ติดตามอ่านมาตั้งแต่แรกเริ่ม และผู้อ่านรุ่นใหม่ๆ ที่มีทัศนคติทางเพศแบบอนุรักษณ์นิยม รวมทั้งเนื้อหาที่ปรับให้ทันกับยุคสมัยเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้นิตยสารขวัญเรือนอยู่ได้จนถึงปีที่ 23

นิตยสารดิจัน

จากภาพรวมของนิตยสารดิจันที่ได้นำเสนอในบทที่ 4 สามารถสรุปเอกลักษณ์ของนิตยสารดิจันในลักษณะของรูปหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือ นิตยสารดิจันเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงทันสมัย ฐานะดี เนื่องจากเป็นนิตยสารรายปีกษ์ ราคาเล่มละ 60 บาท ซึ่งถูกหักห้ามห้าม ประจำทุกฉบับ ซึ่งค่าใช้จ่ายปกติเดือนละ 120 บาท ผู้อ่านน่าจะมีฐานะดีพอสมควร นอกจากนี้ หน้าไม่ใช่ภาษาไทยในเล่มยังมีมากถึง 36% และเป็นผลิตภัณฑ์ราคาสูงหลายชนิด เช่น เครื่องสำอาง เครื่องประดับ เสื้อผ้าจากต่างประเทศ นอกจากนี้ การจัดทำรูปเล่ม เช่น เนื้อกระดาษ การถ่ายภาพ ยังทำอย่างประณีต และทันสมัยตรงตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้อ่านนิตยสารดิจัน นอกจากจะเป็นผู้หญิงที่มีฐานะดีแล้ว ยังเป็นบุคคลในแวดวงสังคมชั้นสูง หรือผู้ที่สนใจความเป็นไปของสังคมนี้อีกด้วย สังเกตได้จากข่าวคราวเกี่ยวกับบุคคลในสังคมจะเกี่ยวข้องกับบุคคลในสังคมชั้นสูงจนถึงเชือพระวงศ์ และสินค้าที่โฆษณาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีระดับและมีรสชาติ นิตยสารดิจันจึงเป็นสื่อที่ให้ข่าวสารของบุคคลในแวดวงสังคมชั้นสูง ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นกว่านิตยสารผู้หญิงในประเภทเดียวกัน ส่วนนิตยสารพลอยเกมเพชร ซึ่งมีจุดยืนเดียวกันนี้ ก็ถือว่าเป็นนิตยสารในเครือเดียวกันกับนิตยสารดิจัน

ส่วนเนื้อหาภายในแล้ว มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้หลงสมัยใหม่ 48% เนื้อหาบันเทิง 24% เนื้อหาเกี่ยวกับความงามและแฟชั่น 8% เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม 6% เนื้อหาเกี่ยวกับแม่และครอบครัว และเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพและเพศศึกษามีจำนวนเท่ากัน คือ 5% และเนื้อหาเกี่ยวกับแม่บ้านการเรือน 4%

จากปริมาณของประเภทเนื้อหาดังกล่าว พบร่วมกันในนิตยสารดิจันให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้หลงสมัยใหม่มากที่สุด ซึ่งหมายความว่า มีเนื้อหาต่างๆ ที่เสนอให้กับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หลงมากมาย และเป็นเนื้อหาที่ให้สาระแก่ผู้อ่าน เพื่อให้ความรู้ทันตามยุคสมัย และก้าวทันโลก

สำหรับค่านิยมและทัศนคติทางเพศในนิตยสารดิจัน จะเป็นส่วนที่อธิบายว่า นิตยสารดิจันนำเสนอความทันสมัยในแบบใดบ้างให้แก่ผู้หลง

ผลการวิเคราะห์ในบทที่ 5 ได้แสดงให้เห็นว่า ค่านิยมและทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้หลงมีการแสดงทัศนคติป้องที่สุด (ตารางที่ 7) โดยให้ความสำคัญอย่างมากต่อพฤติกรรมการรักษาภาระของผู้หลง ทั้งในทางบวกและลบ ความรักษาภาระของผู้หลงได้แสดงออกถึงการแต่งกายที่เหมาะสมตามโอกาสต่างๆ ของผู้หลง เช่น การแต่งตัวเพื่อไปทำงาน การแต่งตัวเพื่อออกงานสังคม การแต่งตัวอย่างลำลอง การแต่งตัวแบบมีเอกลักษณ์ส่วนตัวฯลฯ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้หลงที่มีฐานะดี ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยกับการแต่งตัวได้มาก และสามารถสร้างประযิชน์จากความรักษาภาระ ในการปรับปรุงบุคลิกภาพที่ดีของตน ส่วนทัศนคติในทางลบจะเป็นในเรื่องการสรุยสรวายในการแต่งตัวมากเกินไป หรือ การแต่งกายประชันกับผู้หลงคนอื่น เพื่อแสดงถึงความมั่งมีเงินทอง เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีของบุคคลในสังคมชั้นสูงบางราย

ส่วนค่านิยมและทัศนคติต่อบทบาทสตรี ได้มีการให้ความสำคัญกับผู้หลงทั้ง 3 บทบาท แสดงถึงลักษณะของผู้หลงทันสมัย ที่ไม่จำกัดบทบาทแค่แม่บ้านและแม่อีกต่อไป แต่มีสังคมการทำงานนอกบ้านด้วย ในทัศนะของดิจัน ผู้หลงที่ทำงานนอกบ้าน และพอบกับความสำเร็จในชีวิตการทำงานนั้น สามารถมีครอบครัวที่อบอุ่น และเป็นแม่ที่ดีได้พร้อมๆ กัน ไม่จำเป็นต้องละทิ้งบทบาทใดบทบาทหนึ่งเพื่อรับผิดชอบอีกบทบาทหนึ่งของชีวิต แต่ทั้งนี้ เป็นเพียงลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้หลงกลุ่มนี้ ที่ค่อนข้างดีอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องสร้าง

เนื้อสร้างตัว หรือทำงานตัวเป็นเกลียวเพื่อจุนเจือครอบครัว หน้าที่การงานที่รับผิดชอบจึงไม่ต้องหุ่มเหหรือกดดันมาก ทำให้สามารถดูแลบ้านและดูแลลูกหลังเลิกงานได้

สำหรับทัศนคติต่อชีวิตสมรส เป็นเรื่องที่ดีฉันให้ความสำคัญมากเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสดงทัศนะในทางบวกต่อการครอบครัว ได้แสดงออกถึงความสุขในการครอบครัวของฉัน ที่มีฐานะการเงินดี สามารถมีบ้านของตนเองได้และอยู่กันเป็นครอบครัวเดียว ไม่ต้องมีปัญหาภายในบ้านแบบครอบครัวใหญ่ เมื่อไม่มีปัญหาในเรื่องของเศรษฐกิจซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการครอบครัวในสมัยนี้ การมีชีวิตร่วมกัน ก็เป็นไปอย่างราบรื่นท่ามกลางความรักความเข้าใจที่ดีต่อกันเป็นพื้นฐาน แต่อุปสรรคในการครอบครัวก็มีเช่นเดียวกันกับคู่สมรสทั่วๆ ไป ซึ่งหากถึงขั้นแตกหัก การหย่าร้างในทัศนะของฉันมีทั้งทางบวกและลบพอๆ กัน นั่นหมายถึงว่า หากเป็นเรื่องที่สามารถทนได้และความมีการออมซ้อมกันบ้าง แต่ถ้าไม่สามารถที่จะอดทนได้อีก ก็สมควรที่จะแยกทางกัน ซึ่งเป็นความคิดแบบสมัยใหม่ที่ว่า ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องพึงพิงผู้ชายไปตลอดชีวิต เพราะมีความรู้ความสามารถและฐานะดีสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้

ในการแสดงทัศนคติต่อปัญหาสตรี นิตยสารดีฉันได้มองปัญหาสตรีแบบมุมมองเดียว คือ ไม่บวกก็ลบ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเห็นหน้ากันในทางเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยมากกว่าอีกด้านอย่างเห็นได้ชัด ปัญหาสตรีที่นิตยสารดีฉันให้ความสำคัญมากที่สุดคือ เรื่องของความเสมอภาคทางเพศ เป็นทัศนคติในทางบวกที่สามารถแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของนิตยสารดีฉันว่าเป็นนิตยสารเพื่อผู้หญิงทันสมัย ในยุคสมัยนี้ เพศชายหญิงมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น ผู้หญิงทำงานนอกบ้านและมีสิทธิในตำแหน่งต่างๆ เหมือนผู้ชาย หรือการมีชีวิตคู่ก็ไม่จำกัดแค่ผู้หญิงต้องดูแลบ้านอย่างเดียว และการแสดงออกเพื่อเรียกร้องความเสมอภาคทางเพศเป็นสิ่งที่ควรทำ โดยเฉพาะการเรียกร้องเมื่อถูกผู้ชายเอาเปรียบ ส่วนการยอมเสียความเสมอภาคทางเพศนั้น นิตยสารดีฉันให้ทัศนะในบางกรณีที่ผู้หญิงควรยอมเสียเปรียบบ้าง เช่น เรื่องในบ้านหรือเรื่องชีวิตคู่ เพื่อความสุขในชีวิตครอบครัว

ส่วนปัญหาสตรีอื่นๆ ล้วนแล้วแต่มีการแสดงทัศนะในทางลบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโสเกลนี การทำแท้ง การถูกข่มขืน ซึ่งเป็นปัญหาที่ล้วนแล้วแต่แสดงถึงความไม่เสมอภาคทางเพศในทัศนะของฉัน และเป็นเรื่องที่ต้องต่อต้าน

ทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ในนิตยสารดิจัน ส่วนใหญ่มีการแสดงทัศนะทั้งในทางบวกและลบ แสดงให้เห็นถึงการเปิดกว้างทางความคิดของนิตยสาร ที่ไม่จำกัดความคิดเห็น ต่อเรื่องเพศว่าต้องเป็นไปในทางเสรี (หรือแบบ free sex) หรือแบบอนุรักษ์นิยม การแสดงทัศนะต่อเรื่องพรหมจรรย์ มีทั้งความคิดเห็นแบบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เช่นเดียวกันกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แสดงให้เห็นว่า เรื่องเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของสิทธิส่วนบุคคลที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งก็ได้ หรือรักษาความเป็นพรหมจรรย์จนถึงวันแต่งงานก็ได้เช่นกัน ไม่ควรยึดติดกับประเพณีมากไป หรือเปลี่ยนแปลงตามสังคมจนเกินไป ส่วนการแสดงออกในเรื่องเพศด้านอื่นๆ เช่น การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ การเปิดเผยเรื่องเพศ และเปิดเผยเรื่องร่าง ส่วนใหญ่แสดงทัศนะในทางบวก แสดงถึงความคิดอ่อนที่ทันสมัย ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม

ภาพรวมของนิตยสารดิจันและลักษณะของเนื้อหาที่นำเสนอ พบว่ามีความสอดคล้องกันในการเสนอภาพความเป็นผู้หญิงที่มีความคิดอ่อนร่วมสมัย คือไม่ล้าหลังมากหรือล้าหลังมาก จนมีความคิดแบบตัวของตัวเองหรือไม่แคร์สังคม และเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงที่มีการศึกษาดี มีความสนใจหรืออยู่ในแวดวงสังคมชั้นสูง

จุดยืนที่แตกต่างของนิตยสารดิจัน เมื่อเทียบกับนิตยสารผู้หญิงในประเภทเดียว กัน เช่น เพราวนหรือผู้หญิง จะพบลักษณะเด่นของดิจันดังที่กล่าวไว้ข้างต้น คือในเรื่องของเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวกับสังคมชั้นสูง ซึ่งในอดีตนั้น มีเพียงนิตยสารดิจันเพียงเล่มเดียวที่มีจุดยืนนี้ และปัจจุบันได้มีนิตยสารอีกเล่มคือ พลอยแกรมเพชร ที่เป็นนิตยสารในเครือเดียวกัน

ความสำเร็จของนิตยสารดิจัน นอกจากจะเกิดจากการจับจุดยืนในเรื่องของสังคมชั้นสูงได้แล้ว ยังรวมถึงเนื้อหาและวิธีการเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ ทันสมัย ทำให้ได้กลุ่มผู้อ่านกว้างขวางไปถึงผู้หญิงทำงาน และผู้หญิงที่มีความคิดอ่อนร่วมสมัยอีกด้วย

นิตยสารชีตี้ ไลฟ์

ลักษณะภายนอกที่สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์โดยทั่วๆ ไปของนิตยสารชีตี้ ไลฟ์ นั้น เมื่อศึกษาจากองค์ประกอบหลายๆ ด้านสามารถสรุปได้ว่า รูปเล่มภายนอกของนิตยสาร ตั้งแต่ชื่อนิตยสาร "City Life" ที่เป็นภาษาอังกฤษ และความหมายของคำว่า city life ที่หมายถึงชีวิตของคนในเมือง สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ว่า เป็นผู้ที่มีการศึกษาทันสมัยและอาศัยอยู่ในเมือง องค์ประกอบการจัดทำตัวเล่ม เช่น กระดาษ การพิมพ์ ภาพประกอบ ลักษณะของล้มน้ำต่างๆ เป็นตัวบ่งบอกลักษณะของนิตยสารว่า เป็นนิตยสารที่ทันสมัย ราคา เล่มละ 70 บาทต่อความหนา 200 หน้า ซึ่งจัดว่าราคาสูง สามารถบอกลักษณะของผู้ซื้อ ได้ว่า เป็นนิตยสารที่ทำขึ้นสำหรับบุคคลที่มีฐานะการเงินดีพอสมควร เป็นบุคคลที่อาศัยในเมืองและต้องมีความสนใจความเป็นไปของสังคมเมืองพอสมควร ถึงจะยอมเสียเงินถึง 70 บาท เพื่อข่าวสารความรู้ในสังคม

จากประเททของเนื้อหาที่นำเสนอในนิตยสารชีตี้ ไลฟ์ พบว่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับ บทบาทของผู้หญิงสมัยใหม่ 42% ความงามและแฟชั่น 11% เนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพและ เพศศึกษา 5% เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม 36% เนื้อหานำเสนอเรื่องอีก 6% และไม่มี เนื้อหาเกี่ยวกับแม่บ้านการเรือน และแม่และครอบครัวในนิตยสารชีตี้ ไลฟ์

จากปริมาณของประเททเนื้อหาในนิตยสารชีตี้ ไลฟ์ ทำให้ทราบจุดเด่นที่แตกต่างจากนิตยสารอื่นๆ ว่า เป็นนิตยสารผู้หญิงที่ให้ความสำคัญกับบทบาทสมัยใหม่ของ ผู้หญิงและปัญหาภายในสังคม

สำหรับค่านิยมและทัศนคติทางเพศในเนื้อหาของนิตยสารชีตี้ ไลฟ์ เป็นตัวที่ตอบปัญหาว่า ทำไม่นิตยสารชีตี้ ไลฟ์ จึงเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงสมัยใหม่ที่อยู่ในสังคมเมือง

จากผลวิเคราะห์ในบทที่ 5 พบว่าการแสดงค่านิยมและทัศนคติทางเพศที่พบบ่อยมากที่สุดในเนื้อหาของนิตยสารชีตี้ ไลฟ์ คือ "ปัญหาสตรี" (ตารางที่ 13) โดยให้ทัศนะในทางบวกและลบต่อปัญหาสตรีเรื่องเดียวกัน เป็นดังนี้ ปัญหาโสเกนที่มีการแสดงทัศนะในทางบวก โดยเสนอให้ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นโสเกน (ส่วนใหญ่คือผลทางด้านการเงิน) แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีการให้ความสำคัญต่อทัศนะในทางลบมากกว่า โดยมองปัญหาโสเกนว่าเป็นผลเสีย ทั้งต่อสังคม และปัจเจกบุคคล แต่ให้ความสำคัญต่อทัศนะ

ในทางลบต่อปัญหาการทำแท้ทั้งในฐานะปัญหาสังคม ส่วนปัญหาการข่มขืน แม้ไม่ได้แสดงทัศนะในทางบวก แต่ก็มีการแสดงทัศนะต่อปัญหานี้ในฐานะปัจเจกบุคคล เช่นกัน

จากการแสดงค่านิยมและทัศนคติต่อปัญหาสตรีในชีวิต ไลฟ์ สามารถพบเอกลักษณ์ในการแสดงทัศนคติต่อปัญหาสตรีว่า ในนิตยสารผู้หญิงทั่วๆ ไป จะมีการแสดงทัศนะต่อปัญหาสตรีในแบบของปัญหาสังคมอย่างแท้จริง โดยมองว่า ปัญหาเหล่านี้คือปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม แต่ในนิตยสารชีวิต ไลฟ์ นอกจากจะมองปัญหาสตรีเป็นปัญหาสังคมแล้ว ส่วนหนึ่งยังได้มองปัญหานี้ จากด้านของผู้หญิงเอง เป็นปัญหาในระดับปัจเจกบุคคลที่นำไปสู่ปัญหาสังคมได้ การอ่านนิตยสารชีวิต ไลฟ์ เกี่ยวกับปัญหาสังคม จะทำให้ทราบถึงมูลเหตุจริงๆ และความรู้สึกส่วนตัวของผู้ที่ประสบปัญหานั้นๆ อย่างแท้จริง การแสดงทัศนะต่อปัญหาสังคมในชีวิต ไลฟ์ จึงไม่ได้แสดงทัศนะในทางบวกหรือลบที่ชัดเจนไปข้างใดข้างหนึ่ง

สำหรับการแสดงทัศนะต่อเรื่องเพศสัมพันธ์ พบร่วมกับทุกรูปแบบของเนื้อหา เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ มีการแสดงทัศนะทั้งในทางบวกและลบ (ตารางที่ 16) เช่น พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ พฤติกรรมสำส่อนทางเพศ การเปิดเผยเรื่องเพศ การเปิดเผยเรื่องร่าง และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ มีการแสดงทัศนะในทางบวกมากกว่าทัศนะในทางลบ นอกจากนี้ยังมีข้อที่น่าสังเกตอีกว่า นอกเหนือจากการแสดงทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมทางเพศหลายรูปแบบดังกล่าวแล้ว ยังไม่มีการแสดงทัศนะต่อเรื่องพรหมจรรย์ แสดงให้เห็นว่า ชีวิต ไลฟ์ มีทัศนคติต่อเรื่องพฤติกรรมทางเพศแบบเสรี ซึ่งสะท้อนสภาพสังคมเมืองที่มีความเจริญทางวัฒนธรรม เช่นเดียวกับประเทศไทยในโลกตะวันตก ที่หญิงชายมีเสรีภาพทางการแสดงออกในเรื่องเพศเท่าเทียมกัน

ค่านิยมและทัศนคติต่อบทบาทสตรี เป็นการแสดงทัศนคติที่สะท้อนรูปแบบชีวิตในสังคมเมือง คือ ผู้หญิงในสังคมเมืองส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการทำงานนอกบ้านและแทนจะไม่ให้ความสำคัญต่อบทบาทของแม่บ้าน ส่วนบทบาทของแม่สมัยใหม่ จะต้องทำงานควบคู่ไปกับการเลี้ยงลูก ซึ่งมีเวลาให้กับลูกน้อย ต้องมีความเข้าใจในตัวลูกมากๆ ความสัมพันธ์ไม่ใช่เป็นแค่ แม่-ลูก แต่เป็นเพื่อนกันอีกด้วย เพื่อลดช่องว่างระหว่างวัย

ค่านิยมและทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้หญิง ไม่ได้สะท้อนภาพโดยเด่นของนิตยสารชีวิต ไลฟ์ เท่าไนก แต่ได้ภาพรวมของนิตยสารผู้หญิงทั่วๆ ไปว่า ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิง ก็เป็นเพศที่รักสwyรักงานเหมือนกัน โดยมีความแตกต่างกันในเรื่องของรูปแบบภายนอกเท่านั้น

สำหรับค่านิยมและทัศนคติต่อชีวิตสมรส เป็นทัศนคติที่ซึ้ง ไลฟ์ ให้ความสำคัญ น้อยที่สุด ถึงแม้ว่า ชายหญิงทุกคนจะต้องมีครอบครัวของตนเองเพื่อสร้างชนรุ่นใหม่ต่อไป แต่วิถีชีวิตในสังคมปัจจุบัน ต้องทำงานเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง ซึ่งจะเห็นได้จากการให้ความสำคัญต่อบทบาทสตรี ในเรื่องของผู้หญิงทำงานมากกว่า แม่บ้านและแม่ ซึ่ง 2 บทบาทหลังเป็นบทบาทของคนที่มีครอบครัวแล้ว

เมื่อศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยมและทัศนคติทางเพศในนิตยสารชี้ ไลฟ์ พบร่วมของเนื้อหาและภาพรวมของตัวนิตยสาร มีความสอดคล้องกัน ในลักษณะของนิตยสารสำหรับผู้หญิงในสังคมเมืองที่มีวิถีชีวิตในการดำรงชีวิตตามแบบของผู้หญิงทันสมัย ในสังคมเมือง คือทันสมัย ทั้งในความคิดอ่านและการแสดงออกที่เป็นตัวของตัวเอง ไม่มีข้อติดกับความเชื่อและประเพณีของสังคม

สำหรับนิตยสารที่มีอายุเพียง 1 ปีเศษ และเกิดขึ้นในยุคที่มีนิตยสารกว่า 200 เล่มขึ้นอยู่ตามแต่ละหนังสือนั้น นิตยสารชี้ ไลฟ์ จึงต้องสร้างจุดเด่นของตนขึ้นมา เพื่อแตกต่างจากนิตยสารเล่มอื่นๆ สำหรับนิตยสารผู้หญิงเพื่อสังคมเมือง พบร่วมยังไม่มีนิตยสารเล่มใดที่เห็นเด่นชัดเท่ากับนิตยสารชี้ ไลฟ์ แต่อาจมีบางเล่มที่มีส่วนคล้ายกันในเรื่องของความคิดที่ล้ำสมัยและเป็นตัวของตัวเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศ ได้แก่ นิตยสารอิมเมจและเฟส แต่ทั้งคู่แตกต่างจากชี้ ไลฟ์ ในเรื่องของจุดยืน ซึ่ง ชี้ ไลฟ์ นำเสนอเรื่องเพศในลักษณะสะท้อนสภาพสังคมปัจจุบัน ส่วนอิมเมจและเฟส เป็นนิตยสารผู้หญิงที่เด่นในเรื่องการนำเสนอเนื้อหาเรื่องเพศในลักษณะของส่วนบุคคล

สำหรับผลสำเร็จที่นิตยสารชี้ ไลฟ์ ได้ตั้งไว้ในช่วงแรกนั้น บรรณาธิการนิตยสารชี้ ไลฟ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ได้ผลสำเร็จเกินความคาดหมาย ซึ่งหมายถึงยอดขายที่เกินกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะจุดยืนที่โดดเด่น วิธีการเสนอเนื้อหา และเนื้อหาที่แปลงใหม่นำเสนอเจาะจงนิตยสารชี้ ไลฟ์ ส่วนความสำเร็จในระยะยาวนั้น คงจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัยกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ซึ่งจุดนี้ ถือว่าเป็นแนวทางหลักในการจัดทำนิตยสารชี้ ไลฟ์ ตั้งแต่เริ่มแรกอยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้อ่านและผู้จัดทำ

จากการศึกษาเรื่องค่านิยมและทัศนคติทางเพศในนิตยสารผู้หญิง พบข้อเสนอแนะบางประการที่ควรขอนำเสนอในนิตยสารและผู้จัดทำนิตยสารดังนี้

1. ผู้อ่านนิตยสาร ควรเลือกอ่านนิตยสารหลายๆ เล่ม ที่มีจุดยืนที่แตกต่างกัน เพื่อที่ว่าจะสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารที่นิตยสารบางเล่มไม่ได้นำเสนอ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ได้พบเห็นความแตกต่างของเนื้อหาที่นำเสนอ ที่นำเสนอเฉพาะนิตยสารเพียงเล่มใด เล่มหนึ่ง

2. สำหรับผู้จัดทำนิตยสาร ถึงแม้ว่าจุดยืนที่เป็นเอกลักษณ์สามารถสร้างความสำเร็จให้กับนิตยสารเล่มนั้นๆ ได้ แต่ควรมีการเสนอเนื้อหาที่หลากหลายนอกเหนือจากแนวทางการจัดทำของตนเองบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับสารสามารถรับข้อมูลที่หลากหลายจากในนิตยสารเล่มเดียว เพื่อเป็นความรู้รอบตัว แต่ควรระมัดระวังการนำเสนอเนื้อหาที่ออกนอกแนวทางจนเกินไป ทำให้แนวทางของนิตยสารบิดเบือน หรือผู้รับสารเกิดความไม่ต้องการรับข่าวสาร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค่านิยมและทัศนคติทางเพศจากนิตยสารประเภทอื่นๆ เช่น นิตยสารสำหรับผู้ชาย

2. ควรมีการศึกษาค่านิยมและทัศนคติทางเพศจากสื่ออื่นๆ เช่น ละครในโทรทัศน์ช่องต่างๆ เนื้อหาในงานโฆษณาแต่ละชิ้น หรือเพลงไทย เป็นต้น